

Inbreng G40-Stedennetwerk voor het [Commissiedebat Netcongestie van 19 februari 2025](#)

Als gemeenten ervaren we dagelijks de problemen die voortvloeien uit netcongestie. Bedrijven kunnen niet uitbreiden, woonwijken kunnen niet gebouwd worden en nettarieven dreigen onbetaalbaar te worden. Oplossingen die de acute nood kunnen verlichten worden te makkelijk weggezet. De oplossing voor netcongestie zit veel meer in een betere benutting van het net, in plaats van enkel in het tijdrovende en peperdure 'bouwen'.

Onbenut potentieel

Inmiddels is in vrijwel geheel Nederland netcongestie afgekondigd. Bij een knelpunt op een hoger liggend station gaat een geheel onderliggend gebied in netcongestie. Het net is niet altijd en overal vol. Het net is vol op incidentele piekmomenten, en op sommige netvlakken. Naast verzwaren van het net, is ook efficiënte benutting van huidige netcapaciteit noodzakelijk. Dit moet en kan anders. Uit diverse rapporten, zoals recent het advies [Slim met Stroom](#), blijkt dat er mogelijkheden zijn, welke te makkelijk worden weggezet als 'doen we al / werkt niet / nu geen prioriteit'.

Ondertussen staan bedrijven en burgers klaar om in wijken en op bedrijventerreinen in actie te komen om duurzame energie, die in de nabijheid is opgewekt, te gebruiken. Deze worden echter onnodig gehinderd door de huidige wet- en regelgeving. Er kan veel netcapaciteit in de regio worden ontsloten door lokale, regionale optimalisatie mogelijk te maken en te stimuleren. Gemeenten kunnen hier veel in betekenen. Daarvoor moet niet alleen 'de spade in de grond', maar moet vooral ook de regulatorische en administratieve kant worden geregeld.

Onze oproep en aanbevelingen:

1. Zeker bij het midden- en laagspanningsnet is er nog geen beeld van de actuele belasting, zoals vorig jaar al geconstateerd in [de Actieagenda Laagspanning](#). Zorg voor inzicht in de belasting van het net zelf en informatie over cumulatieve gebiedsbelasting door gebruikers. Eis onderbouwing van netcongestie in congestieonderzoeken op basis van werkelijke, gemeten (niet enkel berekende) netbelasting.
2. Netbeheerders zijn erg gericht op netbetrouwbaarheid waarop ze financieel worden aangestuurd, maar te weinig op de balans met wachtlijsten. Verbreed de opdracht aan netbeheerders van netbetrouwbaarheid en bouwen naar ook wachtlijsten, 'netbenutting' en transport-efficiëntie als vast onderdeel in de nu lopende congestieonderzoeken en de aankomende investeringsplannen.
3. Hoe kan het dat bedrijven voor afname in de wachtrij staan, terwijl er verderop een project voor duurzame opwek ook in de wachtrij staat? Door opgewekte energie lokaal te gebruiken, is korter transport mogelijk en kan het hogere netvlak juist worden ontlast (zie "[Het energiesysteem vanuit decentraal perspectief](#)"):
  - a. Geef netbeheerders opdracht om gemeenten van netprofielen te voorzien, waarmee de regio aan de slag kan om opwek en afname op elkaar af te stemmen.
  - b. Geef naast grootverbruikers ook kleinverbruikers de mogelijkheid tot het afsluiten van groepscontracten, conform het advies van [Slim met Stroom](#) van Gerard Schouw. Zo kunnen aangeslotenen binnen een gebied, energie optimaal inzetten of delen.

- c. Werk – in overleg met ACM - aan lagere nettarieven voor meer direct, lokaal gebruik van elektriciteit (korter transport door lokale bronnen met gelijktijdig en nabij gebruik), zodat hogere netvlakken worden ontlast.
  - d. Maak het voor gemeenten makkelijker om in gebieden met afnamecongestie nabij de vraag (wijken bedrijventerreinen), aanbod aan nieuwe wind- en zonneparken te plannen. De landelijke regels over zon op land en afstandsnormen voor windmolens belemmeren hebben we niet.
4. Volg de aanbevelingen uit het '[warmtebod](#)' om collectieve warmte, in plaats van elektrische warmtepompen een impuls te geven en daardoor het elektriciteitsnet te ontlasten. Hierbij verwijzen we ook naar het recente [Rekenkamer advies](#) over subsidie aan warmtepompen in gebieden met een (gepland) warmtenet.